BLUE SKIES FOR OUR CHILDREN

ISO14001 CERTIFIED VINÇOTTE

HONDA
The Power of Dreams

ÇEVRE RAPORU 2011

HONDA TÜRKİYE A.Ş.

ÇEVRE RAPORU 2011

Honda Türkiye A.Ş., çevre ile ilgili faaliyetleri hakkındaki bilgileri hem resmi web sayfası aracılığı ile hem de her yıl hazırlanan Çevre Raporu ile tüm ilgili tarafların ve halkın erişimine açık hale getirmektedir. Bu Çevre Raporu, Honda Türkiye A.Ş.'nin çevre politikaları ve yönetim sistemleri dahil olmak üzere çevresel faaliyetlerini, çevrenin korunması ve daha çevre dostu bir ortamın oluşturulması adına yapılan çalışmalarını içermektedir. Çevre Raporu, Honda Çevre Politikası'nın ve Eko-Yönetim Denetim Programı'nın (EMAS; Eco-Management Audit Scheme) vazgeçilmez bir parçası olarak tüm yıl boyunca çevre alanında yerine getirilmiş olan sorumluluklarımızı yansıtmaktadır. Bu rapor aracılığıyla, bu raporun okuyucuları olan sizler ile Honda Türkiye A.Ş. arasında bir köprü oluşturarak sizlerle olan iletişimimizi daha da güçlendireceğimizi, çevresel faaliyetlerimiz hakkında sizleri daha iyi bilgilendireceğimizi ve görüşlerinizi de alarak çevresel faaliyetlerimizi bu yönde iyileştireceğimize inanıyoruz.

Çevre Raporu Güncelleme Açıklaması

Honda Türkiye A.Ş., EMAS kapsamındaki ilk çevre raporunu (Çevre Raporu 2006) 2007 yılı Ocak ayında yayımlamıştır. İlk kez yayımlanan bu orijinal rapor, Honda Türkiye A.Ş.'nin 01/01/2005 ile 01/01/2006 tarihleri arasındaki dönemde gerçekleştirilen faaliyetlerini kapsamaktadır. Çevre Raporu 2011, 2010 yılında yapılan çevresel aktiviteleri ve çevresel etkileri kapsamaktadır.

2011 yılı Çevre Raporu'nun Kapsadığı Dönem: Japon Mali Yılı'na göre düzenlenmiştir (1 Nisan 2010 ile 1 Nisan 2011 tarihleri arası).

Çevre Logosu

BLUE SKIES FOR
OUR CHILDREN

Dairesel sembol dünyayı ve mavi gökyüzünü (temiz hava), güneşi, temiz suyu, verimli yeşil arazi de insanların hayattan keyif alacağı sürdülebilir toplumun gerçekleşleşebilmesi için ihtiyaç duyulan doğanın cömertliğini temsil etmektedir. Ortadaki beyaz çizgi özgür hareket kabiliyetinin gerçekleştiği yolu temsil ederken kalp de Honda'nın görüşünü ve çevresel taahhüdümüz doğrultusundaki tutkusunu temsil etmektedir

İlgili web adresleri:

http://www.honda.com.tr/cevre_raporlar.aspx

http://www.world.honda.com/environment/

İÇİNDEKİLER	Sayfa No

GİRİŞ	**4**
ÖNSÖZ	**5**
FABRİKA TANITIMI	**6**
Tarihçe Ürünler Üretim	
ÇEVRE POLİTİKASI	**10**
ÇEVRESEL ETKİLER	**14**
ATIK YÖNETİMİ	**15**
Katı Atıklar Tehlikeli Atıklar	
ATIK SU YÖNETİMİ	**19**
ENERJİ YÖNETİMİ	**21**
ATMOSFERİK ATIKLAR	**22**
DOLAYLI ÇEVRESEL ETKİLER	**25**
Tedarik Zincirinde Çevre Yönetimi Aküder-Petder ve Çevko	
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SİSTEMİ	**27**
Risk Değerlendirmeler Gürültü Kontrolü Ergonomi Çalışmaları	
EĞİTİM VE BİLİNÇLENDİRME AKTİVİTELERİ	**29**

GİRİŞ

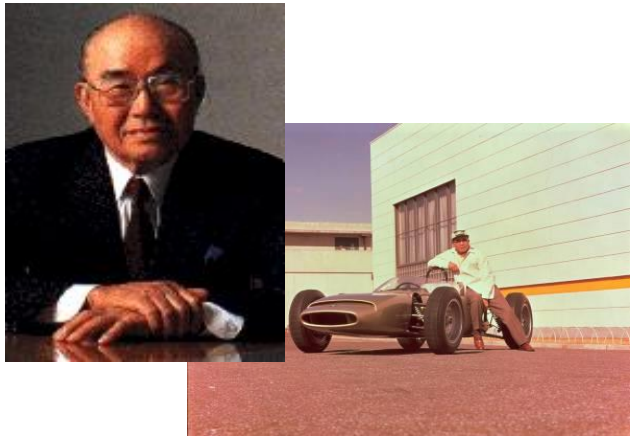

HONDA MOTOR CO., LTD. Eylül 1948'de Soichiro Honda tarafından kuruldu. Takeo Fujisawa şirketin nakit akışını düzenlemek üzere Soichiro Honda'nın ticari ortağı oldu. Honda, kurulduğu ilk yıllardan bugüne, araştırma ve geliştirme çalışmalarına öncelik verdi. Kuruluşundan itibaren mükemmel mühendisliği ile tanındı. Kuruluşunu takip eden 50 yıl içinde kök saldığı her yerde üstün kalitesini uygulayan Honda, toplumsal sorumluluk, çevre bilinci gibi konularda hassasiyet göstererek dostça ortamlar yarattı.
34 ülkede bulunan 95 üretim tesisinde 90.000'in üzerinde kişi istihdam ederek global bir şirket haline geldi. Küresel bakış açısını

yerel bir yaklaşımla bütünleştirerek üretimi talebin olduğu yerde yapmayı hedefledi.

Honda adını ilk önce motosikletlerle duyurdu ve ilerleyen yıllarda en büyük Japon motosiklet üreticisi durumuna geldi. Honda iş dünyasına girdikten 15 yıl sonra otomobil üretimine başladı. Dünya otomobil endüstrisinin önemli bir parçası haline gelmesi 10 yıl aldı. 1972 yılında ilk CIVIC "maksimum insan, minumum makine" kavramı kapsamında üretildi. 1980'lerin başında kalite ve mühendislik hedefleri, çalışanlarına ve çevreye olan sorumluluk anlayışı ile uyuşan dünyanın en büyük çok uluslu şirketlerinden biri haline geldi.

Honda günümüzde dünyanın en büyük motor üreticisidir. 34 ülkede, motosikletler, otomobiller, jeneratörler, çim biçme makineleri, tarım makineleri ve tekneler üretilmektedir.

ÖNSÖZ

Toplumun istediği gibi bir şirket olma prensibiyle hareket eden Honda, 1990 yılında yayımlanan çevre beyannamesi ile çevresel etkilerini azaltma yönündeki bilincini ve kararlılığını ortaya koymuştur.

2000'li yıllarda ortaya çıkan sera gazı etkisi ve küresel ısınmanın tüm dünyamızı etkileyeceği gerçeği ile artık açık olarak yüz yüzeyiz. BM Çevre Raporuna göre 21. Yüzyılda hava sıcaklıklarının ortalama olarak 1.4 ˚C ile 5.3 ˚C artacağı öngörülmektedir. Bu sıcaklık artışı ile birlikte gelecek felaketler tüm insanların hayatlarını etkileyecektir. Bu etkileri azaltmak için, sektörel olarak bakıldığında, otomotiv üreticilerinin günümüz araçlarının CO2 emisyonlarının iyileştirilmesinin yanısıra üretim koşullarının da iyileştirilmesi yönündeki sorumluluğu artık kaçınılmazdır. Bu aşamada bizlere düşen görevleri yerine getirmek için Honda Türkiye fabrikamızda her zaman daha çevreci yaklaşımlarla hareket ediyoruz. Bu rapor ile birlikte göreceğiniz çevresel etkilerin azaltılması için yapılan çalışmalar yıllar geçtikçe güçlenecek ve tamamen yeşil bir fabrika olma yolundaki adımlarımızı gösterecektir.

Yeşil bir fabrika olmanın en temel gereklerinden biri olan "0" depolanan atık hedefimize 2010 yılı sonu itibariyle ulaşarak çevresel etkilerimizi bir kademe daha azaltmanın gururunu sizlerle paylaşıyoruz.

Depolanan atıkların sıfıra indirilmesi ve diğer tüm çevresel faaliyetlerimizin yer aldığı 2011 Çevre Raporumuzu sunmanın gururunu yaşıyoruz. Rapor ile ilgili olarak paylaşacağınız görüşleriniz, çevresel performansımızı iyileştirmemiz ve Honda Türkiye'yi daha ileriye götürmemizde bizlere ilham kaynağı olacaktır.

Hideto Yamasaki
CEO

FABRİKA TANITIMI

Honda binek otomobillerinin üretim, ithalat ve pazarlaması ile önce Honda motosikletlerinin ithalat ve pazarlama kuruluşu olan Honda Türkiye, Anadolu Grubu'yla Honda'nın 1992 yılında %50 - %50 ortaklıkla Anadolu Honda Otomobilcilik A.Ş. adı altında kuruldu. 21 Eylül 1996´da Gebze Şekerpınar'da temeli atılan Honda Türkiye Fabrikası'nın inşaatı 14 ay gibi kısa bir sürede tamamlandı ve deneme üretimine geçildi. Fabrikada 1997 sonundan itibaren Honda'nın Civic modelinin seri üretimine başlandı. Ocak 2003 tarihinden itibaren Honda Türkiye A.Ş. olarak %100 Honda Motor Co. sermayesi ile faaliyetini sürdürmektedir. Gebze Şekerpınar´da kurulan fabrika, Honda´nın Avrupa´daki ikinci otomobil üretim tesisidir.

Gebze fabrikası toplam olarak 369.580 m^2 alan üzerine kurulmuştur. 2007 yılı içinde üretim kapasite arttırma çalışmalarına başlayan fabrikanın üretim tesisleri ve ofisleri içeren kapalı alanlar toplamı 77.283 m^2'ye ulaşmıştır. Araç sevkiyat sahası, motosiklet eğitim alanı ve yolların oluşturduğu açık alanlar ise 292.297 m^2'dir.

Honda Türkiye A.Ş. Fabrikası coğrafi konum olarak Kocaeli ilinin Gebze ilçesi Şekerpınar mevkiinde bulunmaktadır. Kocaeli ili, jeolojik ve coğrafi yapı açısından güneyde İzmit Körfezi, kuzeyde ise dik yamaçlarla sınırlanmış, doğu ve batı yönlerine yayılan dar bir yerleşim alanına sahip olmakla birlikte 1955-1960'lardan sonra artan sanayileşme sonucu hızlı bir nüfus artışına sahne olmuştur. Bunun sonucu olarak 2002 yılı sayımına göre km^2'ye 344 kişinin düşmesiyle, nüfus yoğunluğu yüksek kentlerimizden biridir. Kocaeli ilinde 17 Ağustos 1999'da meydana gelen deprem nedeniyle önemli nüfus hareketleri yaşanmıştır. Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin sınırları ilin tamamını kapsar ve 1 milyon 511 bin 936 nüfusa sahiptir. Kent 40°- 41° kuzey paralelleri ile 29°-31° doğu meridyenleri arasında bulunmaktadır, yüzölçümü 3505 km^2'dir.

Tarihçe

Honda Türkiye A.Ş. Fabrikası'nın kuruluşundan itibaren önemli olaylar yıl bazında aşağıda özetlenmiştir:

Eylül 1996 Temel Atılması

Kasım 1997 Açılış

Ocak 1998 Seri üretime başlanması (Civic'98)

Aralık 1998 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikasının alınması

Aralık 1999 Çevre Yönetim Sistemi Sertifikasının alınması

Nisan 2002 %100 Honda Motor Co. hissesiyle Honda Türkiye A.Ş. oldu

Haz. 2004 İş Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikasının alınması

Aralık 2005 Honda City modelinin seri üretiminin başlaması

Nisan 2006 Yeni Honda Civic modelinin seri üretimine başlanması

Tem. 2006 Yıllık 50.000 adet üretim için kapasite arttırımı kararının alınması

Şubat 2007 EMAS Sertifikasının alınması

Ocak 2008 Yıllık 50.000 adetlik üretimin başlaması

Ekim 2008 Arıtma tesisinin kimyasal ve biyolojik arıtma tesisi olarak ayrılması

Ocak 2009 Pres bölümünün seri üretime başlaması

Ürünler

CIVIC SEDAN 1.6, 1.8 LS / ES / S;

Honda Türkiye A.Ş. 1997 yılında Gebze Şekerpınar'da kurulan fabrikasında Civic Sedan modelini üretmeye başlamıştır. Ocak 2003 tarihinden itibaren %100 Honda Motor Co. sermayesi ile faaliyet gösteren ve yeni yatırımlar ile sürekli büyüyen Honda Türkiye A.Ş., 2005 Aralık ayından itibaren City modelini de Gebze fabrikasında üretmeye başlamıştır. Honda Türkiye A.Ş. 2008 Nisan ayına kadar City ve Civic Sedan modellerini üretmiştir. Bu tarihten itibaren Honda Türkiye A.Ş.'de sadece Civic Sedan modeli üretilmektedir. Gebze fabrikası'nda üretilen Civic Sedan modellinin yanı sıra Civic Hybrid, City, Jazz, Accord, CR-V, Civic Hatchback 3-5 Kapı ve Type-R modelleri ithal edilmektedir.

Üretim

Honda Türkiye A.Ş. Fabrikası Boya, Montaj, Kaynak, Pres, Kalite Geliştirme, Parça Kalite, Malzeme Yönetimi, Yardımcı Tesisler ve Bakım, İş Güvenliği ve Çevre, Satınalma, Üretim Planlama ve Maliyet Kontrol gibi bölümlerden oluşmaktadır. Ayrıca Satış Pazarlama, İnsan Kaynakları, Mali İşler, Dış Ticaret, Bilgi İşlem, Yedek Parça, İdari İşler, Teknik Servis, Motorsiklet Satış ve Pazarlama ile Araç Lojistik Bölümleri de Honda Türkiye A.Ş. bünyesinde yer almaktadır.

24 Mayıs 2006 tarihinden itibaren iki vardiya sistemine göre çalışan fabrika, 2008 yılından itibaren yılda 50.000 adet araç üretim kapasitesine sahip olmuştur. 2009 yılında ekonomik krizin etkisi sonucu üretim sayısı 2008 yılına göre düşük kalmıştır.2010 yılı üretim rakamlarıda yaşanan krizler dolasıyla düşük kalmıştır.

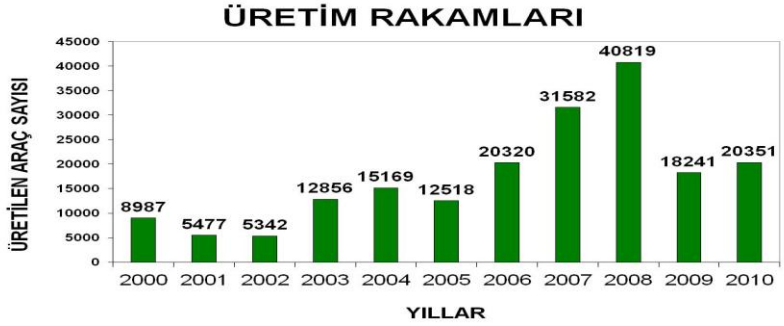

Üretim kapasitesi artan fabrikada sac parçaların fabrika bünyesinde üretilmesi amacıyla pres bölümü kurulmuştur. 2008 yılında kurulumu tamamlanan bölüm 2009 yılı başında faaliyete geçmiştir. Böylece fabrikada üretim pres bölümünden başlamaktadır. Daha önce tedarikçilerden sağlanan sac parçalar presin kurulmasıyla fabrika içinde imal edilmektedir.

Pres Bölümü

Pres bölümünde basılan sac parçalar kaynak bölümüne getirilmektedir. Sac parçalar kaynak bölümünde punto ve mig kaynağı ile birleştirilir ve araçların gövdesi oluşturulur.

Kaynak Bölümü

Kaynak bölümünden sonra boyahane bölümüne giden araç gövdeleri burada önce yağdan, tozdan temizlenir ve ön işlemden geçirilir. Boyahane bölümünde araç üzerine astar, boya, son kat ve vernik uygulaması yapılır. Boyanan ve vernik uygulaması yapılan araç gövdeleri montaj bölümüne gönderilir.

Montaj Bölümü

Montaj bölümünde araca parça montajı yapılır. Motor montaj bölümünde oluşturulup test edilen motor araca montaj bölümünde monte edilir. Motorun monte edilmesiyle başlayan final bölümünde aracın koltukları, camları, kapıları, gerekli aksesuarları ve son parçaları takılır. Her takılan parçadan sonra kontrolleri yapılır. Aracın son kontrolleride yapıldıktan sonra araç kalite geliştirme bölümüne gönderilir. Kalite geliştirme bölümünde aracın balans ayarı ve testleri yapılır. Araç kalite geliştirme bölümünde aracın testleri yapıldıktan sonra satışa gönderilmeye hazır bir şekilde sevkiyat sahasında bekletilir.

ÇEVRE POLİTİKASI

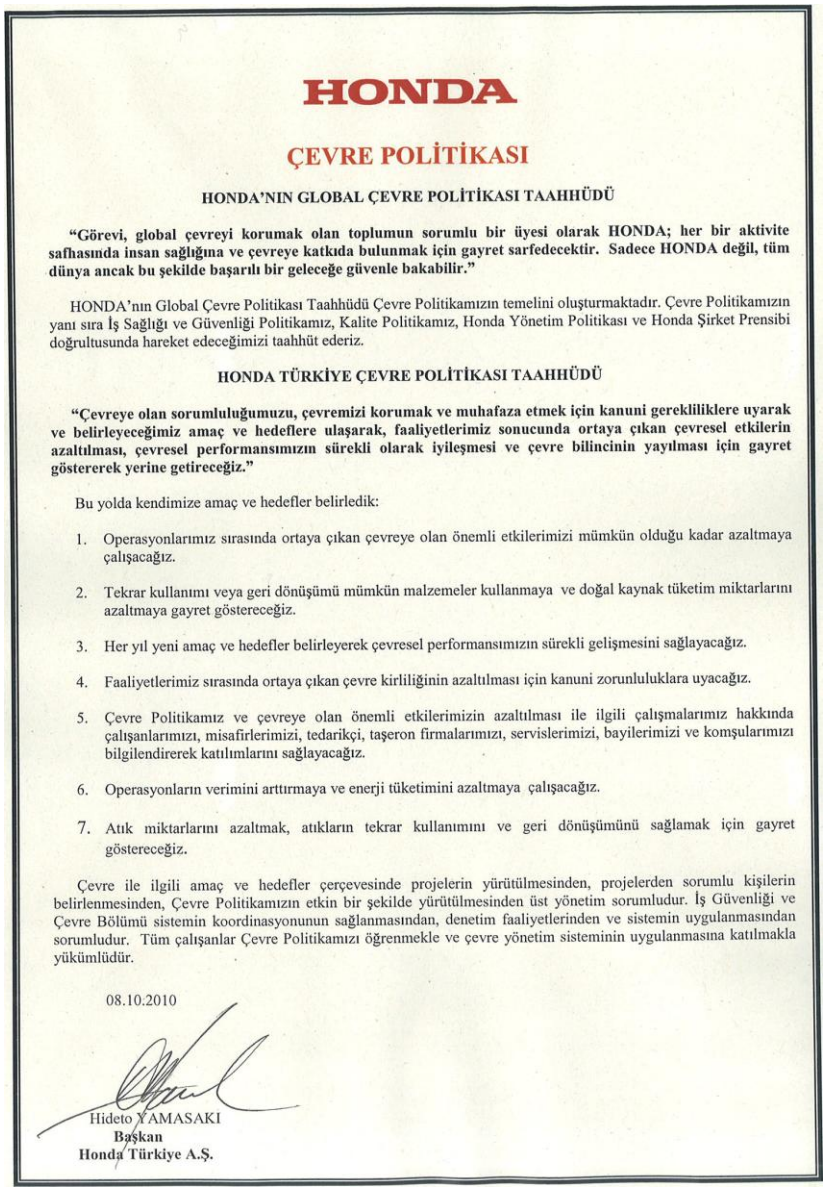

HONDA

ÇEVRE POLİTİKASI

HONDA'NIN GLOBAL ÇEVRE POLİTİKASI TAAHHÜDÜ

"Görevi, global çevreyi korumak olan toplumun sorumlu bir üyesi olarak HONDA; her bir aktivite safhasında insan sağlığına ve çevreye katkıda bulunmak için gayret sarfedecektir. Sadece HONDA değil, tüm dünya ancak bu şekilde başarılı bir geleceğe güvenle bakabilir."

HONDA'nın Global Çevre Politikası Taahhüdü Çevre Politikamızın temelini oluşturmaktadır. Çevre Politikamızın yanı sıra İş Sağlığı ve Güvenliği Politikamız, Kalite Politikamız, Honda Yönetim Politikası ve Honda Şirket Prensibi doğrultusunda hareket edeceğimizi taahhüt ederiz.

HONDA TÜRKİYE ÇEVRE POLİTİKASI TAAHHÜDÜ

"Çevreye olan sorumluluğumuzu, çevremizi korumak ve muhafaza etmek için kanuni gerekliliklere uyarak ve belirleyeceğimiz amaç ve hedeflere ulaşarak, faaliyetlerimiz sonucunda ortaya çıkan çevresel etkilerin azaltılması, çevresel performansımızın sürekli olarak iyileşmesi ve çevre bilincinin yayılması için gayret göstererek yerine getireceğiz."

Bu yolda kendimize amaç ve hedefler belirledik:

1. Operasyonlarımız sırasında ortaya çıkan çevreye olan önemli etkilerimizi mümkün olduğu kadar azaltmaya çalışacağız.
2. Tekrar kullanımı veya geri dönüşümü mümkün malzemeler kullanmaya ve doğal kaynak tüketim miktarlarını azaltmaya gayret göstereceğiz.
3. Her yıl yeni amaç ve hedefler belirleyerek çevresel performansımızın sürekli gelişmesini sağlayacağız.
4. Faaliyetlerimiz sırasında ortaya çıkan çevre kirliliğinin azaltılması için kanuni zorunluluklara uyacağız.
5. Çevre Politikamız ve çevreye olan önemli etkilerimizin azaltılması ile ilgili çalışmalarımız hakkında çalışanlarımızı, misafirlerimizi, tedarikçi, taşeron firmalarımızı, servislerimizi, bayilerimizi ve komşularımızı bilgilendirerek katılımlarını sağlayacağız.
6. Operasyonların verimini arttırmaya ve enerji tüketimini azaltmaya çalışacağız.
7. Atık miktarlarını azaltmak, atıkların tekrar kullanımını ve geri dönüşümünü sağlamak için gayret göstereceğiz.

Çevre ile ilgili amaç ve hedefler çerçevesinde projelerin yürütülmesinden, projelerden sorumlu kişilerin belirlenmesinden, Çevre Politikamızın etkin bir şekilde yürütülmesinden üst yönetim sorumludur. İş Güvenliği ve Çevre Bölümü sistemin koordinasyonunun sağlanmasından, denetim faaliyetlerinden ve sistemin uygulanmasından sorumludur. Tüm çalışanlar Çevre Politikamızı öğrenmekle ve çevre yönetim sisteminin uygulanmasına katılmakla yükümlüdür.

08.10.2010

Hideto YAMASAKI
Başkan
Honda Türkiye A.Ş.

Honda Türkiye A.Ş., faaliyetlerinde, sürdürülelebilir bir gelişim sağlama ilkesi çerçevesinde çevre yönetim sistemi uygulamaktadır. Bu yönetim sisteminin amacı;

- Ürün, hizmet ve faaaliyetlerde yasal gerekliliklere ve Global Honda Politikasına ve taahhütlerine uymak,
- Ürün hizmet ve faaliyetlerden kaynaklanan çevresel etkileri (hammadde ve enerji tüketimi, sıvı ve atmosferik emisyonlar, atıklar, vb.) kontrol altına almak ve azaltmak,
- Herhangi bir kaza sonucu ortaya çıkabilecek çevre kirliliği risklerini (toprak kirliliği, su kirliliği, vb.) kontrol altına almak,
- Üretim tesislerimize etkisi olabilecek yan sanayi ve taşeron firma çalışanlarının eğitimini ve çevre politikamıza katılımını sağlamak.

Honda Türkiye A.Ş.'de üretim faaliyetleri, servis, depolama ve sevkiyat operasyonları sonucu oluşan enerji, hammadde ve su tüketimleri, atıklar ve emisyonlar gibi önemli çevresel boyutlar, Çevre Yönetimi Sistemi kapsamında kontrol altına alınmıştır. Çevre Etki Değerlendirmesinde belirlenen çevre ile ilgili boyutlar, ilgili

bölümler tarafından her yıl gözden geçirilerek değerlendirilmekte, önemli bulunan boyutlar çevre yönetim programına alınmakta ve yürütülen iyileştirme projeleri sonucunda etkileri azaltılmaktadır.

Honda Türkiye A.Ş., bölge olarak Avrupa'da yer alması nedeniyle Japonya'daki Honda Merkez Ofisin Avrupa Honda Fabrikaları için belirlediği çevre ile ilgili hedef ve stratejilerine uymak ile yükümlüdür. Fabrika Çevre Hedefleri, Honda'nın Avrupa Çevre stratejisi ve hedefleri doğrultusunda üst yönetim tarafından belirlenmektedir.

Yıllık hedefler fabrika, departman iş planları ve fabrika çevre ve iş güvenliği planlarında takip edilmektedir. Hedeflere uyulması için yapılan çalışmaların ve hedeflerin sonuçları her yıl yapılan tüm Avrupa Honda fabrikalarının katıldığı Pan-Avrupa toplantılarında sunulmaktadır.

Honda Türkiye fabrikasında yönetim sistemleri kapsamında her yıl iç ve dış denetimler yapılmaktadır. Fabrika iç denetimleri İş Güvenliği ve Çevre Bölümü tarafından planlanmakta ve koordine edilmektedir. Çevre Yönetim Sistemi iç denetimlerinde önceden hazırlanmış kontrol listelerindeki maddeler sorulmaktadır. Bununla beraber her bölüm için bölümlerin risklerine göre belirlenmiş sorular da sorulmaktadır. Bu sorulara ek olarak, yönetimin gözden geçirme toplantıları sonuçları, dış denetim sonuçları, sene içinde yapılan önemli çevresel etkisi olan yatırımlar, yaşanmış acil durumlar da denetim sırasında incelenmektedir. Genellikle Temmuz ve Ağustos aylarında yapılan iç denetimler sonucunda ortaya çıkan uygunsuzluklar bölümler tarafından 1-2 ay içerisinde düzeltilmektedir. Ana denetimler sertifika yenileme denetimleri olup her üç yılda bir, ara denetimlerse geri kalan her yıl bağımsız bir denetim firması tarafından yapılmaktadır. Ana veya ara denetimler, iç denetimleri takiben genellikle Aralık ayında gerçekleştirilir.

Çevre Yönetim Sistemi (ISO 14001) sertifikasını ilk defa 1999 yılında alan fabrika, daha sonra geçirdiği ana ve ara denetimleri de uygunsuzluk almadan tamamlamış, 2002, 2005 ve 2008 yıllarında sertifikasını yenilemiş ve sistemin devamını sağlamıştır. 2004 yılında alınan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi (OHSAS 18001) sertifikası ile birlikte Honda Türkiye A.Ş. çalışanlarının daha emniyetli ve sağlıklı bir çalışma ortamına sahip olmaları hedeflenmekte ve bu yönde planlı ve sistemli çalışmalar yürütülmektedir. Bunlara ek olarak, ayrıca çevresel performansının daha iyi takip edilebilmesi ve çevre ile ilgili çalışmalarının isteyen herkese açık bir şekilde sunulabilmesi için gönüllülük esasına dayanan Eko-Yönetim Denetim Programı (EMAS; Eco-Management

Audit Scheme) sertifikasyon projesi çalışmalarına başlanmış, 2006 yılı içinde EMAS çalışmaları kapsamında, EMAS Çevre Raporu hazırlıkları tamamlanmış ve 2007 yılı Ocak ayında yayınlanarak tüm Honda Türkiye A.Ş. bayi, servis, satış yerleri ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlara dağıtımı gerçekleştirilmiştir. 2007 yılı Şubat ayında yapılan EMAS sertifikasyon denetimi sonuçlarına göre, Honda Türkiye A.Ş., EMAS gereksinimlerine tam uyum sağlamış bir şekilde EMAS Geçerlilik Beyannamesi almıştır.

Honda Türkiye'de Çevre Yönetim Sistemi

Honda Türkiye, PUKÖ (Planla - Uygula - Kontrol et - Önlem al) döngüsüne göre çevre yönetim sistemi çalışmalarını sürdürmektedir. Çevre üzerindeki etkilerin doğru ve tam anlamıyla belirlenmesi amacıyla, çevre üzerine etkisi olabilecek tüm süreçler ile faaliyetler belirlenir ve etkinin önem derecesine göre değerlendirilir. Çevresel etki değerlendirmeleri yapılırken, yasal ve diğer gereksinimler ile birlikte firma hedefleri de dikkate alınır. Çevre yönetim sisteminde tüm sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir. Başta İş Güvenliği ve Çevre Bölümü olmak üzere, tüm bölümlerdeki çevre yönetim sistemi sorumluları, çevre yönetim sisteminin etkin bir şekilde yürütülmesi ile görevlidir.

Çevresel etki değerlendirmelerinde ele alınan konular bölümler tarafından çevre yönetim planlarına yansıtılır ve buradaki konuların fabrika genelinde iş güvenliği ve çevre konularına özel eğitimler verilir. Çevre Yönetim Sistemi ile ilgili tüm faaliyetler, çalışma koşulları, kurallar, standart ve talimatlar çevre yönetim sistemi dökümantasyonu ile açık bir şekilde belirlenmiştir ve düzenli olarak kontrol edilerek güncellenir. Çevre Yönetim Sistemi performans izleme faaliyetleri düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Aylık olarak hazırlanan Toplam Kalite Yönetimi (TKY) raporlarında, fabrika ve bölüm iş planları hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmalar (örneğin, atık miktarları, atıksu analiz sonuçları, çevre ile ilgili yasal gereksinimler vb.) üst yönetime sunulur ve aylık, çeyrek yıl ve yarı yıl değerlendirmeleri yapılır. Bölümlerin çevre yönetim sistemi ve yasal gereksinimlere uygunluğu, İş Güvenliği ve Çevre Bölümü tarafından denetlenirken, fabrika genelindeki iş güvenliği ve çevre denetimleri harici bir firma ile gerçekleştirilir. Tüm çevresel etkiler, bunlar ile ilgili veriler kayıt altında tutulur ve her yıl sonunda yönetimin gözden geçirme toplantısı ile yönetime duyurularak bir sonraki yıl çalışmaları ve hedefleri belirlenir.

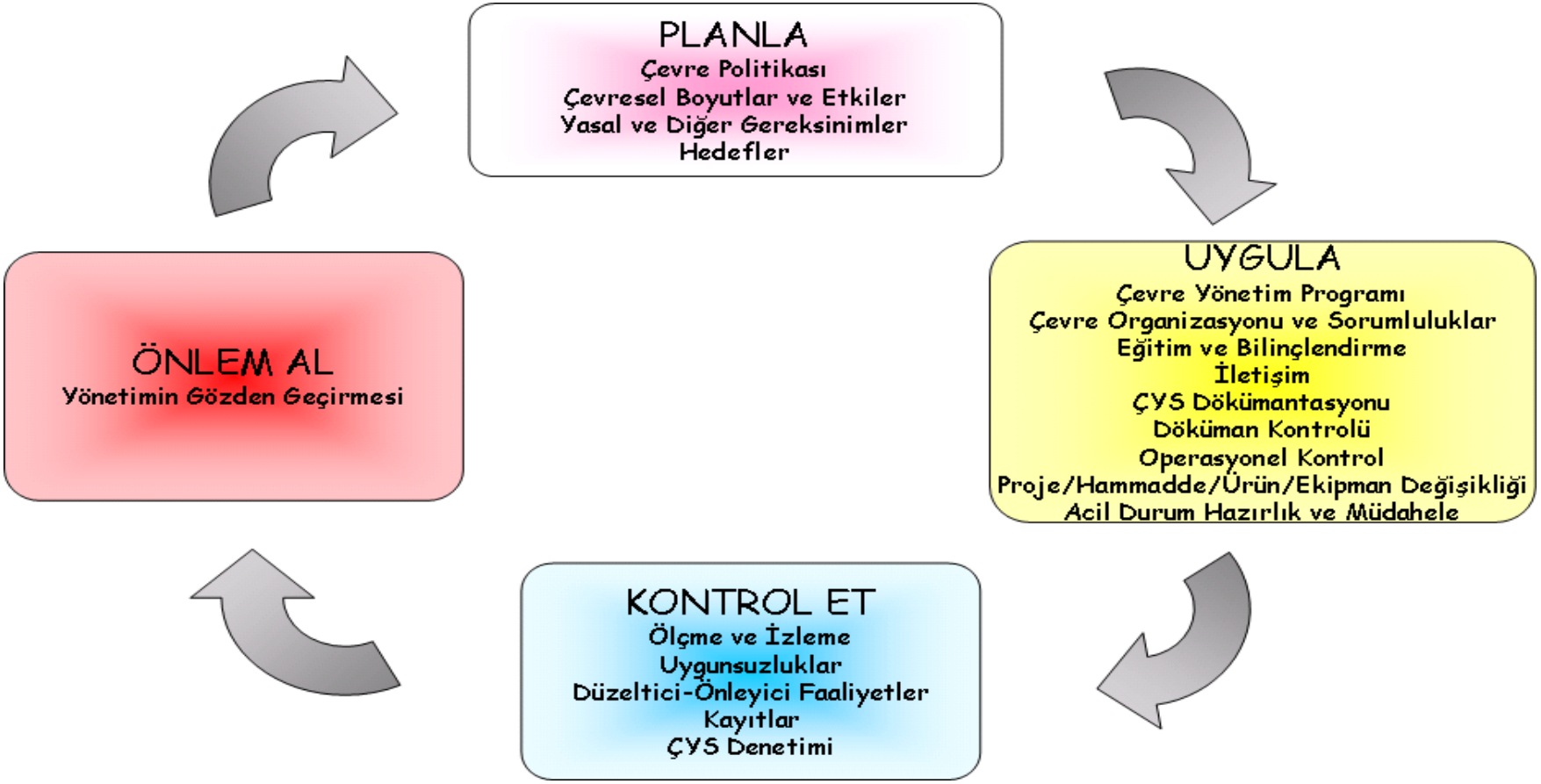
PLANLA
Çevre Politikası
Çevresel Boyutlar ve Etkiler
Yasal ve Diğer Gereksinimler
Hedefler
UYGULA
Çevre Yönetim Programı
Çevre Organizasyonu ve Sorumluluklar
Eğitim ve Bilinçlendirme
İletişim
ÇYS Dökümantasyonu
Döküman Kontrolü
Operasyonel Kontrol
Proje/Hammadde/Ürün/Ekipman Değişikliği
Acil Durum Hazırlık ve Müdahele
KONTROL ET
Ölçme ve İzleme
Uygunsuzluklar
Düzeltici-Önleyici Faaliyetler
Kayıtlar
ÇYS Denetimi
ÖNLEM AL
Yönetimin Gözden Geçirmesi

ÇEVRESEL ETKİLER

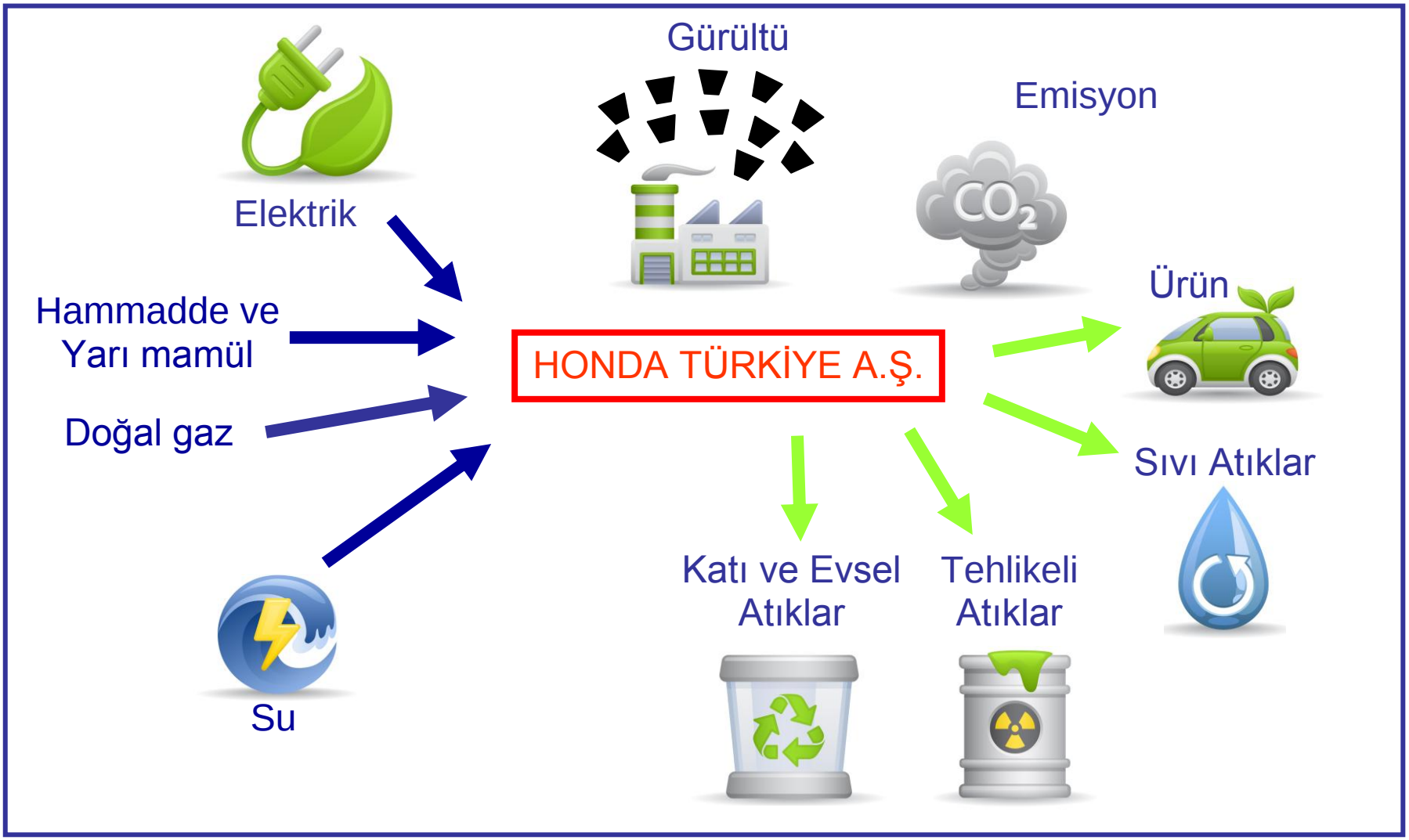

ATIK YÖNETİMİ

Honda Türkiye'de değişik tür ve miktarda atıklar oluşmaktadır. Bu atıkların genel kontrolü ve yasal gereklilikleri Çevre ve İş Güvenliği Bölümü tarafından yürütlmektedir. Atıkların yönetimi fabrika içinde bazı bölümlerin sorumluluğunda yürütülmektedir. Katı atıklar Malzeme Yönetimi bölümü, evsel atıklar İdari İşler Bölümü, tehlikeli atıklar Boyahane Bölümü sorumluluğundadır. Fabrika genelinde, başta her bölümün çevre yönetim sistemi sorumlusu olmak üzere tüm çalışanların atık yönetimi, atıkların düzgün ayrıştırılması ve uygun koşullar altında depolanmasının sağlanması ile ilgili sorumlulukları bulunmaktadır.

Her atık, çeşidine göre sınıflandırılmakta ve ayrı atık haznelerinde toplanmaktadır; mavi poşetlerde evsel ve mutfak çöpleri, sarı poşetlerde kağıt/karton atıkları, siyah poşetlerde tehlikeli atıklar, kırmızı poşetlerde tıbbi atıklar ve beyaz poşetlerde de plastik atıklar toplanır, uygun atık işaretlemesi yapılarak sorumlular tarafından ilgili depolama alanına gönderilir.

Honda Türkiye'de 2010 yılı sonunda "Sıfır Depolanan Atık" hedefine ulaşılması amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda, aylık ve yıllık bazda depolanan atık azaltma hedefleri belirlenmektedir. Aşağıdaki grafikte 2008 yılına kadar depolanan atık miktarında azalan bir eğri görülmektedir. 2009 yılında üretim planında azalma olduğundan dolayı depolanan atık oranında artış gerçekleşmiştir. 2009 gerçekleşen 2008 gerçekleşen değerden fazla olmuştur. 2010 yılının Kasım ayından itibaren sıfır depolanan atık hedefine ulaşılmıştır. Atıklar lisanslı firmaya gönderilerek gazlaştırma yöntemiyle enerji geri kazanımı yapılmaktadır.

Yaşam Döngü Değerlendirmesi (Life Cycle Assessment) ve PUKÖ (Planlama-Uygulama-Kontrol-Önlem) uygulamaları ile atık azaltma ve geri kazanım oranı artırma çalışmaları takip edilmektedir. Her yıl depolanan atık hedefleri belirlenerek, bu hedeflere ulaşmak için atığı kaynağında azaltma ve atıkların geri kazanım oranını artırma çalışmaları planlanmaktadır. Daha önceki yıllarda lisanslı depolama tesisine gönderilmekte olan arıtma çamuru, 2007 yılı içinde atıktan enerji geri kazanımı sağlayan bir geri kazanım tesisine gönderilmeye başlanmıştır. Bu tesisin çalışma yöntemi, atıkların yanması sırasında açığa çıkan gazın elektrik enerjisine çevrilerek bu elektrik enerjisinin tesis içinde tekrar kullanılması veya elektrik santrallerine besleme yapılması mantığına dayanmaktadır. Bu şekilde, fabrikamıza ait arıtma çamuru geri kazanım oranı arttırılmıştır.

Katı Atıklar

Fabrika operasyonları için tedarik edilen hammadde ve parça ambalajlarının ayrılarak geri dönüşümü sağlanmaktadır. Ambalaj atıklarında esas, malzemenin kaynakta azaltılması olduğundan yerli parça tedariğinde geri dönüşümlü palet uygulaması yapılmaktadır. Yerli parçalarda geri dönüşümlü palet uygulaması oranı parça bazında %95'e ulaşmıştır. Fabrikadan çıkan katı atıklara ıskarta metaller, metal kutular, plastikler, kağıt, tahta naylon, köpük vs.

örnek verilebilir. Ofis ve sahalarda da atık ayırma noktaları belirlenmiş ve bu atıkların ayrılması ve geri kazanımı sağlanmaktadır. 2010 yılındaki naylon, kağıt ve tahta atıklarındaki artış parça paketlemelerinin değişkenlik göstermesi sebebiyle meydana gelmiştir. Yıllara göre araç başına düşen katı atık dağılımı grafiklerde görülmektedir.

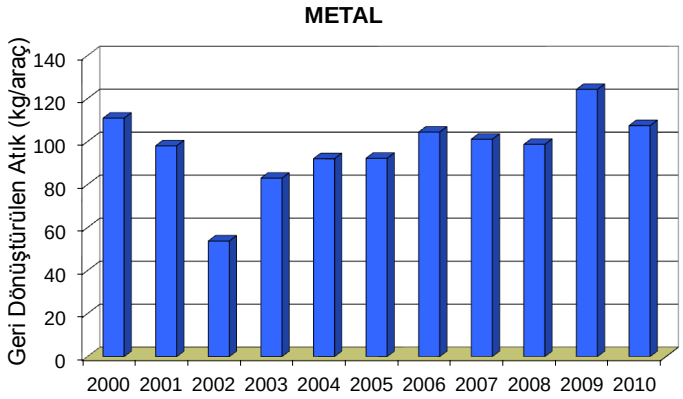

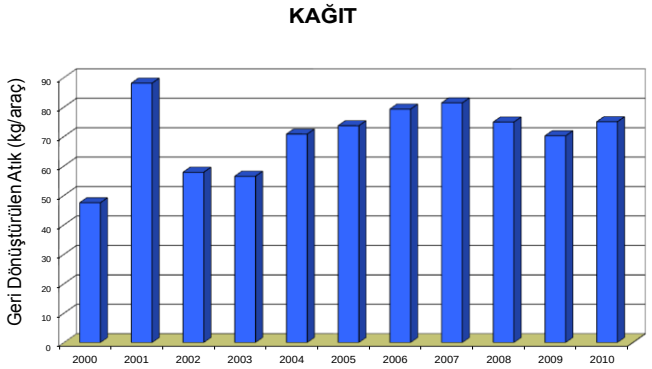

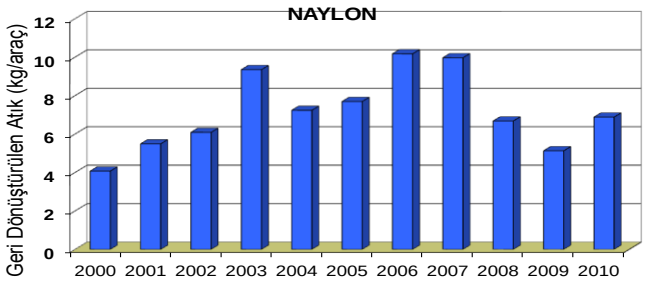

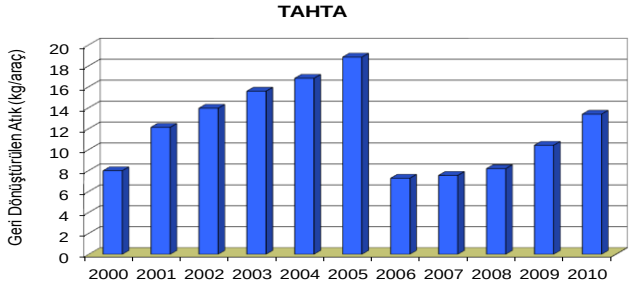

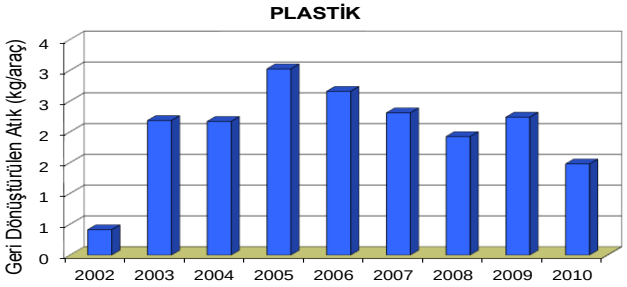

Yıllara göre Honda Türkiye A.Ş. Fabrikasından Çıkan Katı Atıkların Dağılımı[1]

[1]Grafiklerde verilen değerler, Japon Mali yılı aksine Ocak ve Aralık ayları arasındaki dönemleri kapsamaktadır.

Tehlikeli Atıklar

Fabrikamızda üretim faaliyetleri sonucunda çeşitli tehlikeli atıklar oluşmaktadır. Genellikle üretimden kaynaklanan bu atıklar, fabrikadaki Çevre Yönetim Sistemine, yasal mevzuata uygun şekilde geçici olarak depolanır ve lisanslı firmalarla taşınarak, lisanslı firmalarca geri kazanılır veya bertaraf edilir. Başlıca tehlikeli atıklar; arıtma çamuru, boya çamuru, fosfat çamuru, atık yağlar, boya, tiner, reçine atıkları, atık aküler, filtre atıkları, floresan atıkları, kontamine atıklar ve diğer zararlı sıvı kimyasallardır.

Bölümlerden çıkan tehlikeli atıklar, tehlikeli atık teslim formu ile tesis içindeki geçici tehlikeli atık depolama alanına gönderilir ve buradan da lisanslı nakliye araçları ile yine lisanslı atık kabul tesislerine bertaraf ve/veya geri kazanım amacıyla yollanır.

Tehlikeli atıkların bir kısmı lisanslı firmalarca geri kazanım işlemlerine tabi tutulmaktadır, bu atıklar arıtma çamuru, atık varil ve tenekeler, atık yağ, atık boya ve tiner ile atık akülerdir.Arıtma çamuru kurutularak çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılmaktadır. Geri kalan tehlikeli atıklar yandaki grafikte verilen oranlarda lisanslı yakma tesisine gönderilerek yakılmaktadır.

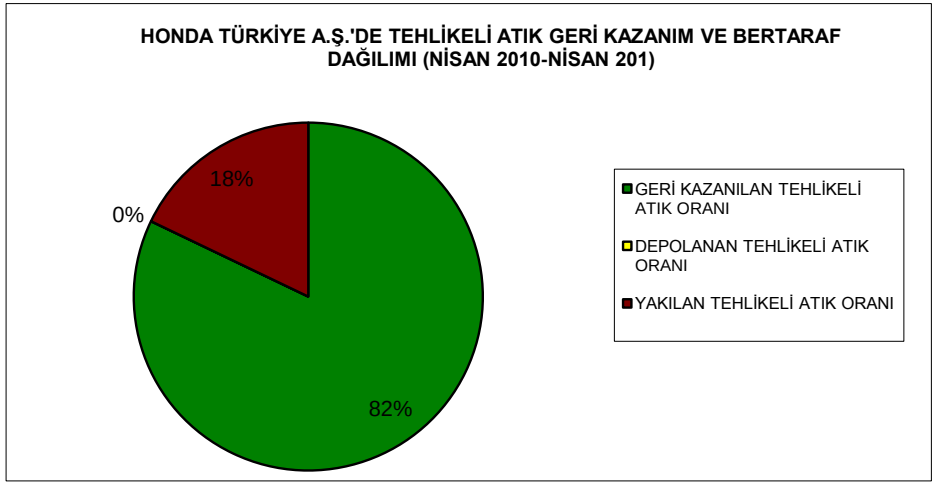

ATIK SU YÖNETİMİ

Fabrikada atıksu yönetimi, Yardımcı Tesisler ve Bakım Bölümü sorumluluğu altındadır. Atık su arıtma tesisi, biyolojik arıtma ve kimyasal arıtma olmak üzere 2 tesisten oluşmaktadır. 2007 yılından önce aynı tesiste kimyasal ve biyolojik süreçler vardı. 2007'de başlanan kapasite arttırma çalışmaları sırasında kimyasal ve biyolojik olarak iki ayrı tesis oluşturuldu. 2008 yılında devreye giren biyolojik arıtma tesisinde havalandırma, biyolojik durultucu, filtrasyon ve deşarj üniteleri, kimyasal arıtma tesisinde dengeleme, durultucu, nötralizasyon, filtrasyon ve deşarj üniteleri bulunmaktadır. Diğer yandan, su tüketiminin azaltması için su kaçaklarının önlenmesi çalışmaları yapılmıştır.

Honda Türkiye A.Ş. Bakım ve Yardımcı Tesisler bünyesindeki laboratuarda su ve atıksu analizleri yapılmaktadır. Bu analizler yılda bir kez TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) tarafından da yapılarak doğrulanmaktadır. Honda Türkiye A.Ş., sadece yasal sınır değerlere uyum sağlamakla kalmamaktadır, ayrıca bu sınır değerlerin %80'ine ulaşma hedefi belirlemiştir. Analizi yapılan atıksu parametrelerinden bazıları şöyledir: Biyolojik Oksijen İhtiyacı (BOİ), Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ), Askıda Katı Madde (AKM), yağ-gres, krom, kurşun, siyanür, bakır, nikel, civa, vb. Bakır ve kurşun parametrelerindeki artış tredinin sebebi Boya Bölümü ED Tanklarındaki anotlardan kaynaklanan problem dolayısıyla yapılan işlemler nedeniyle arıtma tesisine boyalı atıksuların gönderilmesidir.

Biyolojik arıtma ünitesi

Kimyasal arıtma tesisi

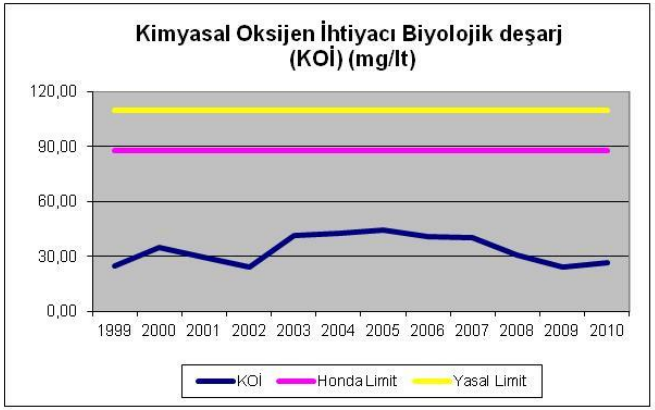
Kimyasal Oksijen İhtiyacı Biyolojik deşarj (KOİ) (mg/lt)
120,00
90,00
60,00
30,00
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
KOİ
Honda Limit
Yasal Limit

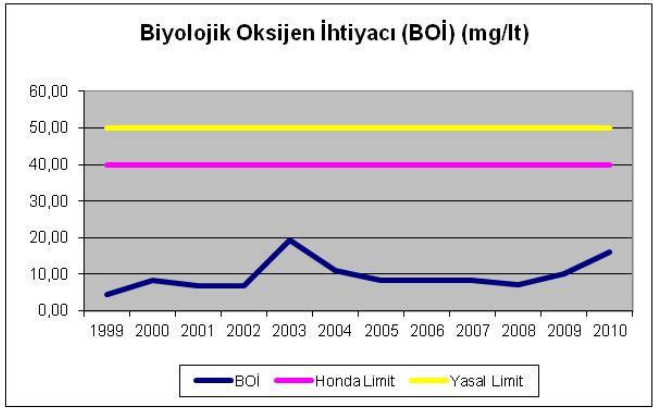
Biyolojik Oksijen İhtiyacı (BOİ) (mg/lt)
60,00
50,00
40,00
30,00
20,00
10,00
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
BOİ
Honda Limit
Yasal Limit

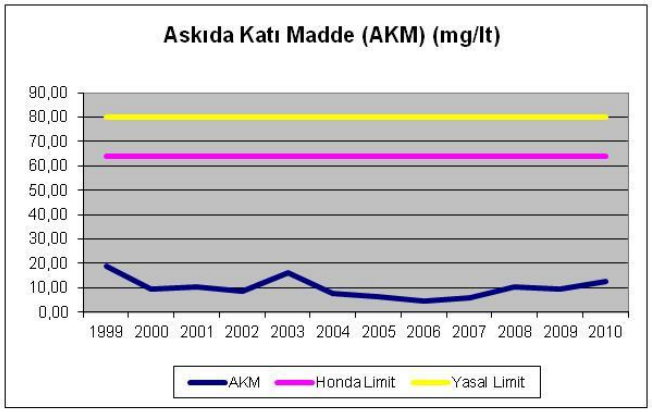
Askıda Katı Madde (AKM) (mg/lt)
90,00
80,00
70,00
60,00
50,00
40,00
30,00
20,00
10,00
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
AKM
Honda Limit
Yasal Limit

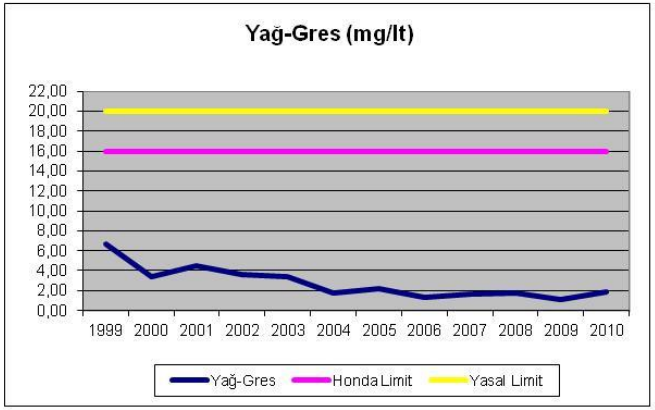
Yağ-Gres (mg/lt)
22,00
20,00
18,00
16,00
14,00
12,00
10,00
8,00
6,00
4,00
2,00
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
Yağ-Gres
Honda Limit
Yasal Limit

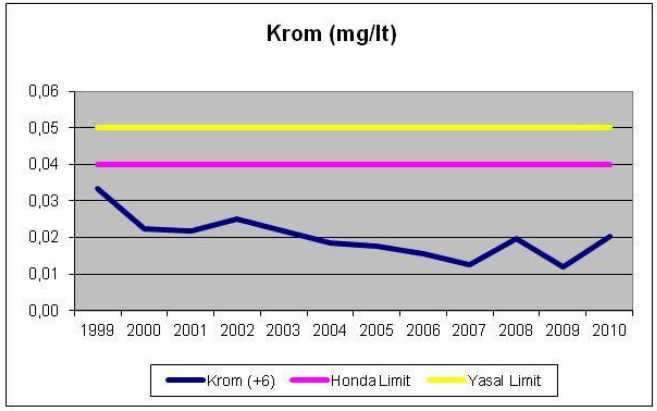
Krom (mg/lt)
0,06
0,05
0,04
0,03
0,02
0,01
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
Krom (+6)
Honda Limit
Yasal Limit

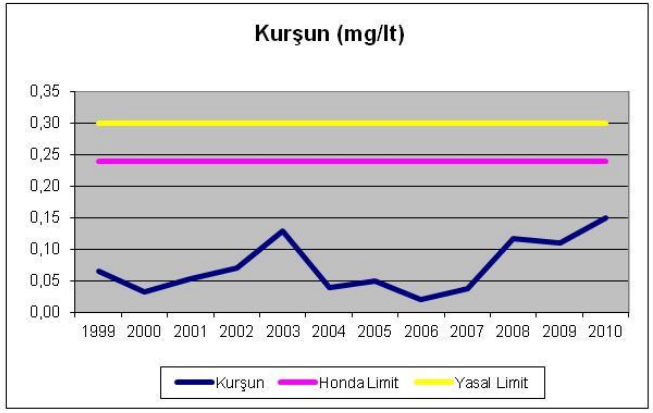
Kurşun (mg/lt)
0,35
0,30
0,25
0,20
0,15
0,10
0,05
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
Kurşun
Honda Limit
Yasal Limit

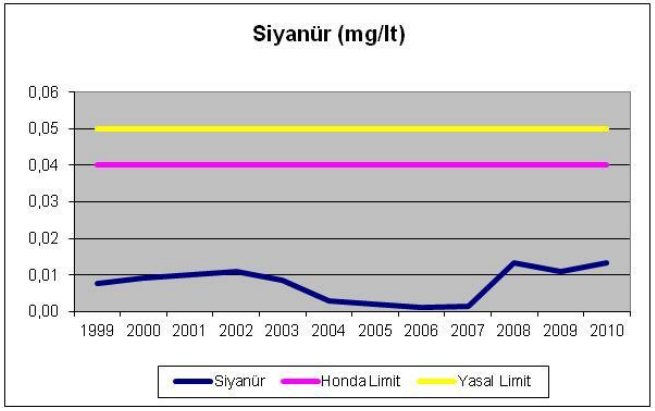
Siyanür (mg/lt)
0,06
0,05
0,04
0,03
0,02
0,01
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
Siyanür
Honda Limit
Yasal Limit

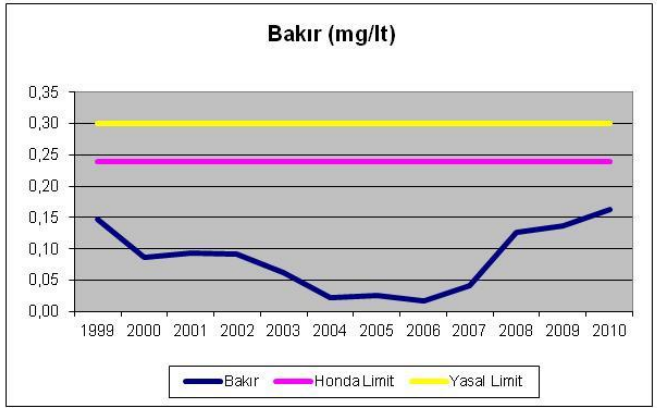
Bakır (mg/lt)
0,35
0,30
0,25
0,20
0,15
0,10
0,05
0,00
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
Bakır
Honda Limit
Yasal Limit

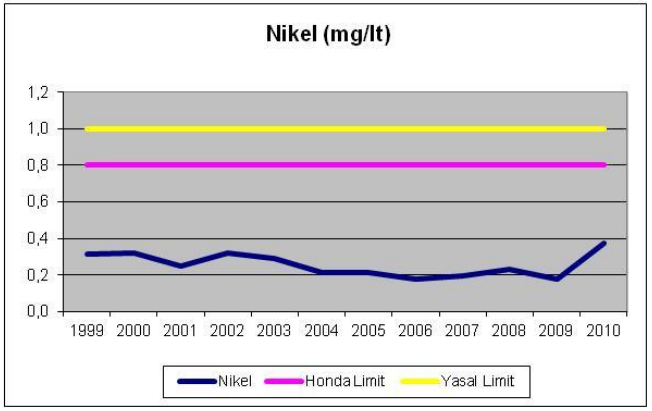
Nikel (mg/lt)
1,2
1,0
0,8
0,6
0,4
0,2
0,0
1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010
Nikel
Honda Limit
Yasal Limit

ENERJİ YÖNETİMİ

Honda Türkiye Fabrikasında, Yardımcı Tesisler ve Bakım Bölümü tarafından 2006 yılında kurulmuş olan Enerji İzleme Sistemi yardımı ile düzenli olarak elektrik, doğal gaz ve su tüketim miktarları çevrimiçi olarak izlenmektedir.

Aşağıdaki grafiklerde elektrik, LPG-NG ve su tüketimleri yıllara göre gösterilmektedir. 2007 yılında bu tüketimlerin artmasının sebebi inşaat ve yeni yatırımlar yapılmasıdır. 2008 yılında yapılan iyileştirmelerin sonucu olarak düşüş görülmektedir. 2009 yılında üretim rakamlarındaki düşüş sonucu değerlerde artış görülmüştür.

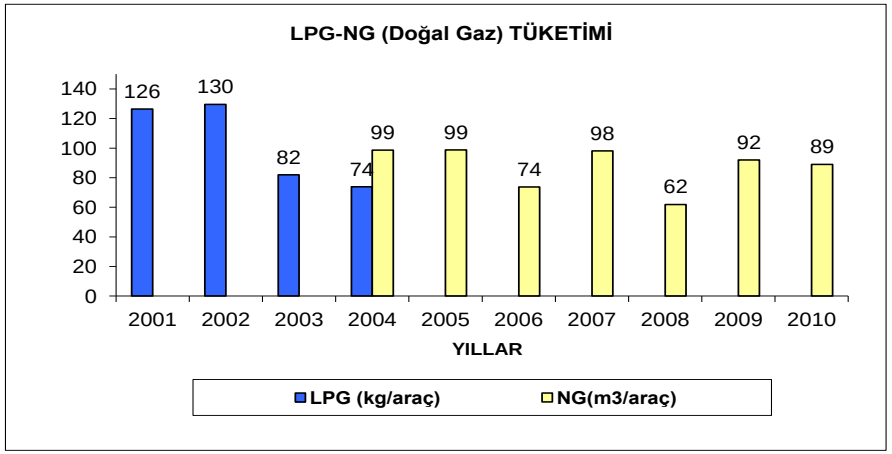

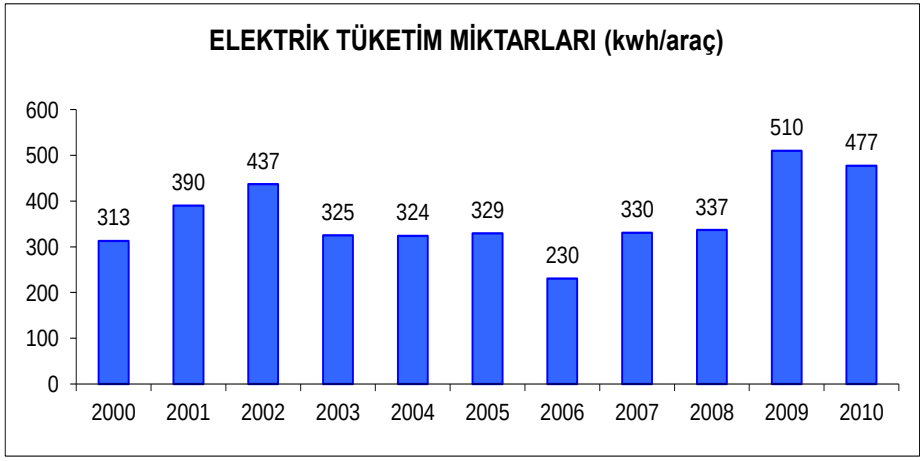

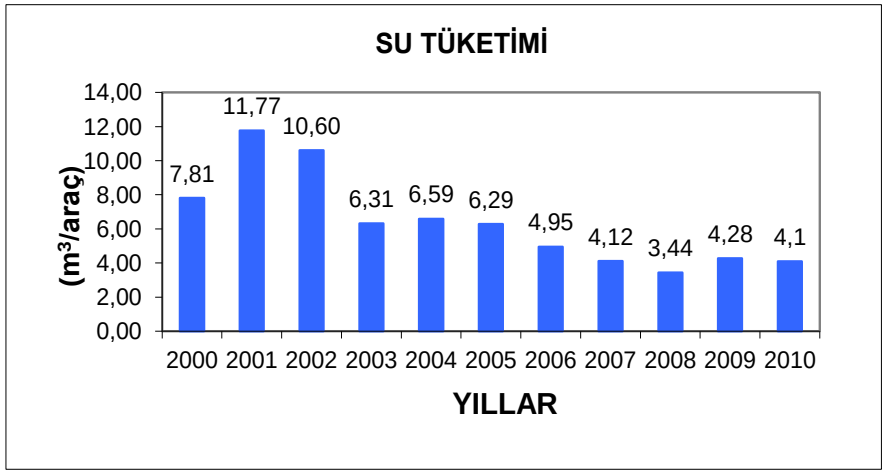

ATMOSFERİK ATIKLAR

Honda Türkiye fabrikasında çeşitli atmosferik emisyon kaynakları bulunmakla birlikte bunların başlıcaları boyahane fırın ve kazan bacalarıdır. Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'ne (ETKHKKY) göre düzenli olarak toz, Uçucu Organik Bileşikler (UOB), NO, NO_2, SO_2, CO ölçümleri yapılmaktadır. Yapılan emisyon ölçüm değerlerinin sonuçları grafiklerde görülmektedir. (ETKHKKY 2009 yılında Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği olarak değişmiştir)

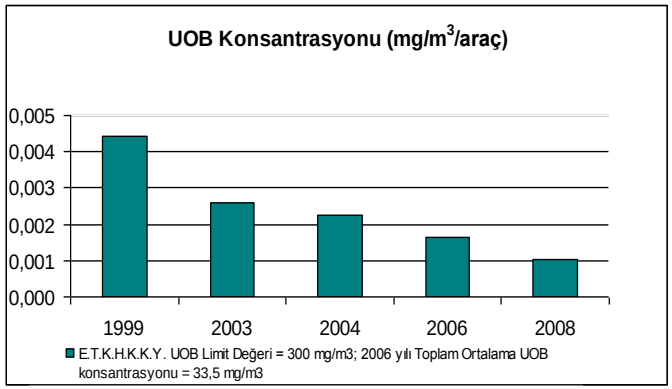

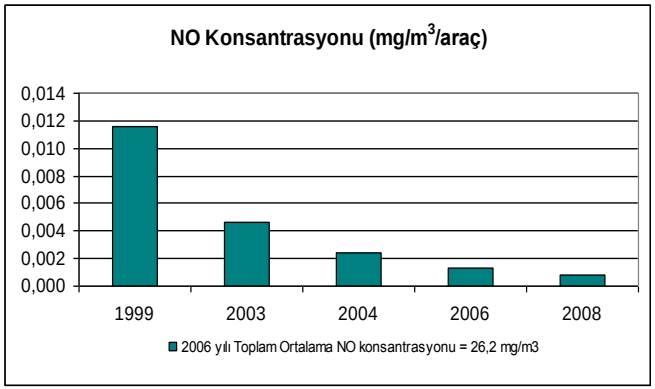

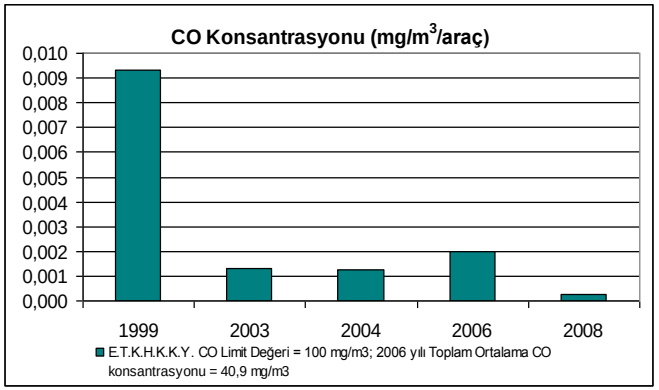

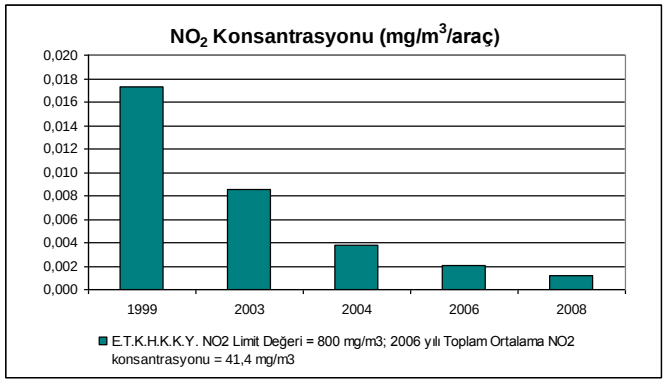

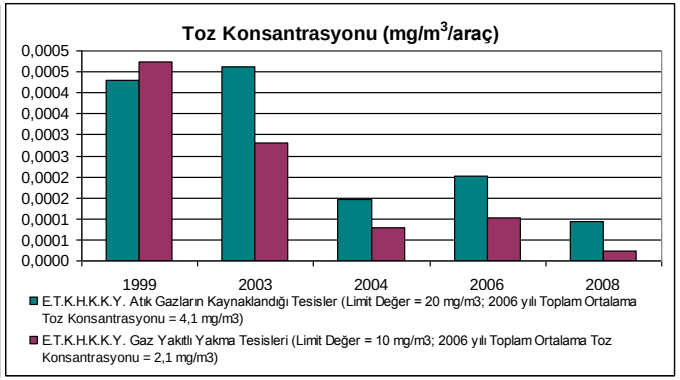

Yıllara Göre Ölçüm Sonuçlarının Dağılımı (Araç Başına Ort. Değer)[2]

[2] Grafiklerde verilen değerler, Japon Mali yılı aksine Ocak ve Aralık ayları arasındaki dönemleri kapsamaktadır.

Honda Türkiye A.Ş.'de çeşitli emisyon azaltma çalışmaları yapılmaktadır. Emisyon azaltma çalışmaları kapsamında, boyahanede su bazlı boyama sistemi ve bacalarda yakma sistemi kurulması ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. Ekim 2007 tarihinde, Honda Türkiye A.Ş.'de su bazlı boyama işlemine geçilmiştir. Su bazlı boyama ünitesi yatırımı ile solvent emisyonunun kaynağında azaltılması amaçlanmıştır. Aşağıdaki grafikte de görüldüğü üzere, araç yüzey başına solvent tüketim miktarı 2008 yılında 46,54 gr/m2'ye düşmüştür. Su bazlı boyama teknolojisi, inceltici olarak tiner yerine suyun kullanıldığı dolayısıyla çok daha az miktarda uçucu organik bileşik içeren çevre dostu bir uygulamadır.

Yine Ekim 2007 tarihinde, su bazlı boyaya geçiş uygulamasına ek olarak çıkan organik bileşikleri, yakma prosesinden geçirerek daha az zararlı hale getirmek, yani fırın ve boya hazırlama ünitelerindeki uçucu organik bileşik emisyonunu en aza indirebilmek amacıyla yakma ünitesi kurulmuştur. Yakma üniteleri boya fırınlaması sonrası ortaya çıkan ve insan sağlığı ile çevre açısından zararlı nitrojen oksit ve karbonmonoksit ile uçucu organik bileşiklerin termal oksidasyon yöntemi ile 800-900ºC'de yakılarak çevre için zararsız karbondioksit ve suya dönüştürüldüğü sistemlerdir. Fırın ve kabin egzozları için kurulan ünite, vernik ve astar kabinleri ile sonkat, astar ve tampon fırınlarındaki bileşiklerin bertarafında kullanılmaktadır. Ünite, enerji kullanımını en aza indirirken maksimum solvent bertarafını sağlayacak şekilde tasarlandığından yakma işlemi sırasında açığa çıkan enerji sistem içerisinde yeniden kullanılmaktadır. Aşağıdaki grafikte de görüldüğü üzere, 2006 yılı içinde tüketilen solvent miktarı artış göstermektedir. Bu artışın başlıca sebepleri, 2006 yılı içinde yeni model üretimine başlanması, işe yeni giren personelin eğitim süreci ve bu personelin deneyim seviyesinin düşük olmasıdır. Ancak su bazlı yatırım projesi ile birlikte, solvent tüketiminde azalma gözlenmektedir. Projeden sonra yapılan iyileştirme çalışmaları ile 2008 yılında da azalma gözlenmektedir.Emisyon izini süreçi; 2007 yılında yapılan başvuru sonrasında yapılan inceleme ve denetimler sonrası bacalarda Jet Cap uygulaması işlemi Temmuz 2009 ayı içerisinde tamamlanmıştır. Kaynak bölümünde de havalandırmalarda davlumbaz yapılarak iyileştirmeye gidilmiştir. Bu iş de Kasım 2009'da tamamlanmıştır. İl Çevre Müdürlüğü'ne yapılan çalışmalarla ilgili bilgi aktarılmıştır.

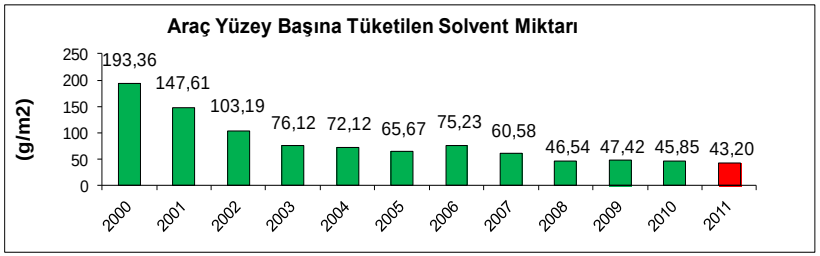

Termal Yakma Ünitesi

Fabrikadan çıkan emisyonların sürekli İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nden kontol edilebilmesi için Sürekli Emisyon İzleme Sistemi kurulmuştur. Sürekli emisyon izleme sistemi yakma ünitesinin bacasına koyulan bir prob sayesinde bacadan alınan gaz numunesinin hiç bir ısı kaybına uğramadan ısıtmalı hat kullanılarak aşağıda görülen bilgisayara bağlı sisteme ulaştırılarak emisyon değerlerinin sürekli olarak izlenmesini sağlayan bir sistemdir. Bu sistemin 2008 yılında kurulmasıyla İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından emisyon değerleri çevrimiçi olarak her zaman izlenmektedir.

DOLAYLI ÇEVRESEL ETKİLER

TEDARİKÇİ ZİNCİRİNDE ÇEVRE YÖNETİMİ

Honda Türkiye tedarik zincirinde, Avrupa, Uzak Doğu ve Türkiye'den yaklaşık 120 adet parça ve sarf malzemesi sağlayan tedarikçi firma bulunmaktadır. Honda Türkiye birlikte çalıştığı tedarikçilerini, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi standartlarına uymaları konusunda teşvik ederek çevreye daha duyarlı üretim yapmaları yolunda çalışmalar yapmaktadır. ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi sertifikasına sahip olmayan firmalardan bu sertifikayı almaları talep edilmektedir. 2009 yılında %4 artmasının sebebi ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi sertifikalı tedarikçilerin sayısının artmasıdır.

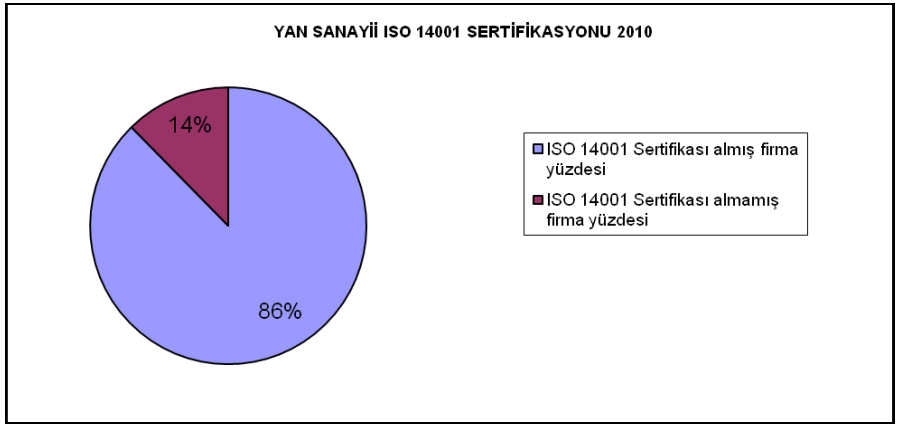

ISO 14001 sertifikasına sahip firma yüzde grafiği

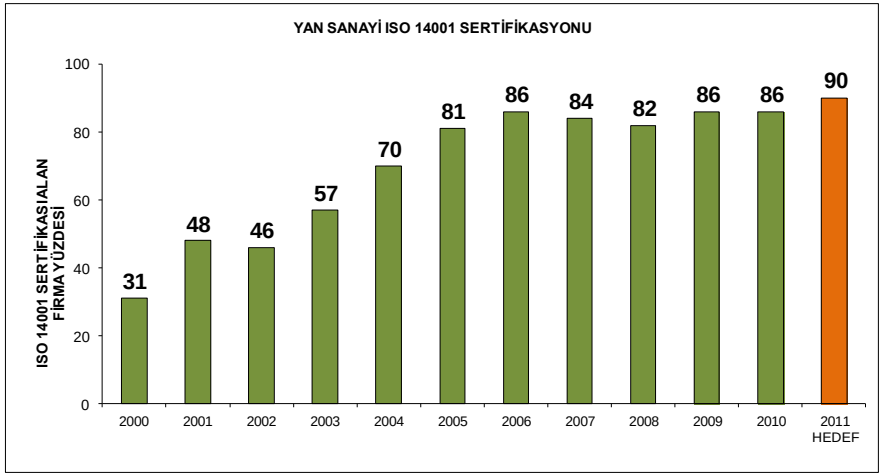

ISO 14001 Sertifikası Alan Firmaların Yıllara Göre Grafiği

AKÜDER, PETDER VE ÇEVKO

2004 yılında Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği yayımlandıktan sonra Aküder (Akümülatör ve Geri Kazanım Sanayicileri Derneği) kurulmuştur. Aküder ilk atık akü taşımasını 2006 yılında yapmıştır. Honda Türkiye ile Aküder arasında protokol imzalanmıştır ve her yıl yenisi yapılmaktadır. Bu protokolle Aküder Honda Türkiye adına bütün bayi ve servislerden atık aküleri toplayarak bertarafını sağlamaktadır.

Atık motor yağlarının toplanması konusunda bir çevre projesi başlatan Petder (Petrol Sanayi Derneği) ile Honda Türkiye arasında protokol imzalanmıştır. Böylece Petder Honda Türkiye adına tüm bayi ve servislerden atık motor yağlarını toplayıp bertarafının sağlanması için Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan lisans almış firmalara teslim etmektedir.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde belirlenen yükümlülükler çerçevesinde Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuruluş olarak Çevko ilan edilmiştir. Çevko Honda Türkiye adına bayilerden çıkan ambalaj atıklarını toplayarak bertarafını sağlamaktadır.

KİMYASAL MADDELERİN YÖNETİMİ

Dünyadaki tüm Honda üretim sahalarında olduğu gibi Honda Türkiye A.Ş.'de de kimyasal maddelerin yönetiminde öncelikle kılavuzumuz, ilk olarak Nisan 2004'te yayınlanmış ve daha sonra Kasım 2007'de değişikliğe uğramış Kimyasal Maddeler Standardı'dır. Bu standart dünya çapında igili mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır. Standartla belirlenen kimyasal madde kullanımına dair kısıtlamalar ve yasaklar, tüm Honda fabrikaları gibi Honda Türkiye A.Ş. tarafından da takip edilmektedir.Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü hakkında yönetmelik(SEVESO) kapsamında 03.12.2010 tarihinde yapılan bildirim sonucu SEVESO yönergesinden muaf olduğumuz belirlenmiştir.

ÇEVRE MEVZUATINA UYUM ; 2010 yılında 11 adet yasal beyan Çevre Mevzuatına Uyum kapsamında yapılmıştır.

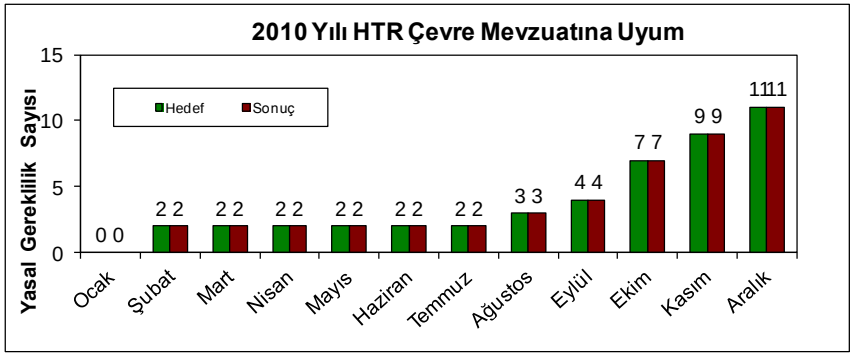

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SİSTEMİ

Honda, kalite ve çevrenin yanı sıra insan sağlığı ve iş güvenliğine verdiği önem sonucunda çalışanların sağlığını korumak, iş güvenliğini sağlamak ve üretim verimliliğini arttırmak için OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi'nin kurulmasına karar vermiş, 2 yıl boyunca yapılan hazırlık çalışmalarından sonra 2004 yılı Haziran ayında OHSAS 18001 sertifikasını almaya hak kazanmıştır. Sistemin en önemli temel unsuru olan risk değerlendirme çalışmaları, bu konuda eğitim almış risk değerlendirme grupları tarafından her yıl tekrarlanmakta, bir önceki yıl alınan önlemler değerlendirilerek ve riskler gözden geçirilerek güncellenmekte, değerlendirme sonrasında bölümler tarafından önemli sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili iyileştirme önlemleri tespit edilerek ilgili hedefler bölüm iş planlarına aktarılmaktadır. Bir önceki yılın firma bazında önemli risk ve performans sonuçları değerlendirilerek iş kazalarını ve sağlık sorunlarını azaltacak yönde hedefler Fabrika İş planına dahil edilmektedir. Sistemin sürekli iyileştirilebilmesi için hedefler her yıl daha kısıtlayıcı olacak şekilde belirlenmektedir. Yapılan risk değerlendirmelerin neticesinde, üretim proseslerinde sabit, zorlayıcı pozisyonlar veya tekrarlı hareketler nedeniyle bazı çalışanlarda meydana gelen sağlık problemleri nedeniyle ergonomi yönetim sistemi kurulmaya karar verilmiş ve bu konudaki çalışmalar başlamıştır.

RİSK DEĞERLENDİRMELER

2008 yılı İş Güvenliği çalışmalarında 50.000 araç üretim kapasite artırma ve yatırım çalışmaları sonucunda bölümlerin değişen prosesleri de ele alınarak risk değerlendirmeleri yapılmış önceki yılda belirlenen risklerinde güncellenmesi yapılmıştır. Risk değerlendirmeler sonucunda yapılması gereken düzeltme ve iyileştirme çalışmalarının takibi yapılan iç denetimlerde sorgulanmış, bölümlerin yönetim programlarına, risklerin iyileştirilmesi çalışmalarının konulup konulmadığı incelenmiştir.

GÜRÜLTÜ KONTROLÜ

Fabrika alanında çoğunlukla üretimden kaynaklanan gürültü düzeyleri, düzenli olarak her yıl "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği ve Gürültü Yönetmeliği"ne göre akredite kuruluşlarca ölçülmektedir. Ölçümler hem iç hem de dış alanda yapılmaktadır ve özellikle üretimin yoğun olduğu zamanlarda gerçekleştirilmektedir. Ölçüm sonuçları dış alanda limitlerin oldukça altında kalmakta ancak iç ortamda bazı bölgelerde ölçüm değerleri yüksek bulunduğundan bu bölgelerde gürültüyü kaynağında azaltma çalışmaları yapılmakta veya Kişisel

Koruyucu Ekipman (KKE) kullanılmaktadır. Tesisimiz Gürültü haritası hazırlanması gereken yerleşim yerleri dışında kurulu olması nedeniyle Çevre İzininden muaftır.

ERGONOMİ ÇALIŞMALARI

Geçtiğimiz yıllarda fabrikamızda birçok üretim bölümünde çeşitili ergonomi iyileştirme faaliyetleri yapılmıştır. 2011 yılında da bu faaliyetlere devam edilmiş, fabrika çalışanlarından gelen ergonomi iyileştirme önerilerinini yanısaıra özellikle üretim bölümlerinde çeşitli iyileştirmeler yapılmıştır.

Yapılan iyileştirmelerden bir tanesi de lastik istasyonunda gerçekleştirilmiştir. Bu proseste lastiğin canta giydirilmesi ve şişirilmesi yapılmaktadır. Lastik şişirildikten sonra ağırlık takılarak ayarı yapılmakta ve sonrasında hatta sevk edilmek üzere kasalara yerleştirilmektedir. Kasalara yerleştirilme işlem elle yapılmaktadır. Burada lastik ağırlığı oldukça yüksek olduğundan bu proseslerde çalışan operatörlerin sırt ve bel ağrısı şikayetleri olmaktadır. Proseste, lastiğin taşıma kasalarına yerleştirilmesi esnasında kullanılmak üzere manüpulatör satın alınarak operatörün elle taşıması engellenmiştir. Böylece lastiklerin manipülatör ile kaldırılması ile çalışanların ergonomi rahatsızlıkları ortadan kaldırılmıştır.

İyileştirme öncesi

İyileştirme Sonrası

EĞİTİM VE BİLİNÇLENDİRME AKTİVİTELERİ

Fabrikamızda İş Güvenliği ve Çevre ile ilgili düzenli olarak eğitimler düzenlenmektedir. İşe yeni başlayan personel için oryantasyon eğitiminin bir parçası olarak bölümler tarafından temel iş güvenliği ve çevre eğitimi verilmektedir. Bölümler tarafından verilen eğitimler arasında bölüm prosedür ve talimatları, İSG ve çevre kuralları, önemli çevresel riskler ve etkiler, gerçekleşen kazalar ile ilgili eğitimler verilmekte ve çalışanın eğitim düzeyi değerlendirilmektedir. Bölümlere özel eğitimler bölüm sorumluları tarafından verilmektedir. Bölüm iş güvenliği ve çevre sorumlularının ayrıntılı eğitimi İş Güvenliği ve Çevre Bölümü tarafından verilmektedir. Ayrıca misafir ve taşeronlara İSG ve çevre kuralları eğitimi verilmektedir. Eğitim formlarında acil toplanma noktaları, acil durumda aranacak birimler, çalışma yapılacaksa kullanılacak KKD'ler ve sigara içme alanları gibi bilgiler de yer almaktadır. Bu Çevre Raporu'nun kapsadığı dönemde Honda Türkiye A.Ş.'de bazı eğitimler verilmiştir:

Yangın Bilgileri ve Yangın Güvenliği Eğitimi (Pratik Teorik)

Katılımcılar: Acil Durum Bölge Organizasyon ve Söndürme Ekipleri

23.02.2011

Kişisel Koruyucu Ekipman Doğru Kullanım Eğitimi

Katılımcılar: Personel

23.02.2011

Acil Durum Tatbikatı-Haberli-Senaryolu

Katılımcılar: Tüm Çalışan Personel
28.03.2011

Sivil Savunma Eğitimi

Katılımcılar: Sivil Savunma Ekipleri (Arama/Kurtarma)

23.02.2011

ÇEVRE RAPORU DOĞRULANMASI

Bu Çevre Raporu'nda verilmiş olan bilgilerin doğruluğu ile Eko-Yönetim ve Denetim (EMAS) Tüzüğü (Tüzük No:EC 761/2001) gereksinimlerini karşıladığı doğrulanmıştır.

Tülin Pervan Dikener

Gelişim Yönetim Sistemleri A.Ş.

Fulya Mah. Mehmetcik Cad. Gökkuşağı İş Merkezi 80/A Kat:2
34394 Fulya / İstanbul

Yves Grognet

AIB-VINÇOTTE International n.v.

Head office: Diamant Building –A. Reyerslaan 80 – B-1030 Brussels

Çevre Raporumuz ile ilgili her türlü sorularınız ve önerileriniz için bize ulaşabilirsiniz:

İş Güvenliği ve Çevre Bölümü
Tel: +90 262 648 87 52 / 53
Faks: +90 262 658 87 52

HONDA TÜRKİYE A.Ş.
Şekerpınar Mahallesi Yanyol Sokak No:1 41420 Çayırova / Kocaeli
Tel:+90 262 658 83 83 / 648 86 86 Faks:+90 262 658 87 52
Web:http://www.honda.com.tr